

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5	6
תשובה	(4)	(1)	(3)	(3)	(2)	(3)

הסברים

1. **השאלה:** איזה מהבאים אינו נכון בנוגע לליאופולד פון רנקה (פסקה ראשונה)?

פתרון: נקרא את הפסקה הראשונה ולאחר מכן נבדוק את התשובות המוצעות. נפסול תשובות אשר ניתן לקבוע על פי הפסקה כי הן נכונות בנוגע לפון רנקה.

תשובה (1): סוג ההיסטוריוגרפיה שהוא עסק בה מכונה "היסטוריה מסורתית".

בשורה 4 נכתב: "ה"סוג" הראשון של ההיסטוריוגרפיה הוא זה שמבית-מדרשו של ליאופולד פון רנקה...". בהמשך הפסקה מפרטים לנו על סגנון כתיבתו, ומציינים במשפט הסוגר את הפסקה כי את סוג ההיסטוריוגרפיה של רנקה נהוג לכנות "היסטוריה מסורתית". כלומר, הטענה המוצגת בתשובה זו נכונה על פי הפסקה. מכאן שתשובה זו אינה נכונה והיא נפסלת.

תשובה (2): מבית מדרשו יצא הסוג הראשון של ההיסטוריה המודרנית – היסטוריוגרפיה שהתאפיינה בכתיבה אובייקטיבית שמבוססת על מקורות ראשוניים ורשמיים

בשורה 4 נכתב: "ה"סוג" הראשון של ההיסטוריוגרפיה* הוא זה שמבית-מדרשו של ליאופולד פון רנקה...". כלומר, מבית מדרשו יצא הסוג הראשון של ההיסטוריה המודרנית. לאחר מכן מתארים את דגשיו של רנקה: כתיבת היסטוריה המבוססת על מקורות ראשוניים ורשמיים; אובייקטיביות וניסיון לספר על העבר "כפי שהיה באמת"; והתמקדות באליטות הפוליטיות ובאירועים הדיפלומטיים. מכאן שהטענה המוצגת בתשובה זו נכונה על פי הפסקה, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (3): הוא בן המאה ה-19

בשורות 4-5 נכתב: "ה"סוג" הראשון של ההיסטוריוגרפיה* הוא זה שמבית-מדרשו של ליאופולד פון רנקה – היסטוריון גרמני בן המאה ה-19". כלומר, הטענה המוצגת בתשובה זו נכונה על פי הפסקה. מכאן שתשובה זו אינה נכונה והיא נפסלת.

מכיוון שפסלנו 3 תשובות, הרי שתשובה (4) בהכרח נכונה, אך לצורך שלמות ההסבר נבדוק גם אותה.

תשובה (4): הוא ערך את אחת החלוקות המקובלות בניסיון לאפיין את ההתפתחות של הדיסציפלינה ההיסטורית

הטענה שפון רנקה ערך את אחת החלוקות המקובלות בניסיון לאפיין את ההתפתחות של הדיסציפלינה ההיסטורית אינה מוזכרת בפסקה. מכאן שהיא אינה נכונה בנוגע לפון רנקה על פי הפסקה הראשונה.

תשובה (4).

2.

השאלה: באיזו מטאפורה אפשר להחליף את הביטוי "קצף על-פני הים" (שורה 21):

פתרון: ננסה להבין את משמעות הביטוי מתוך ההקשר שבו הוא מופיע בפסקה, ולאחר מכן נבדוק את התשובות המוצעות.

בפסקה השלישית מספרים לנו על פרנן ברודל, שזיהה שלושה משכי זמן המתקיימים בהיסטוריה, ולאחר מכן מופיעה התייחסות של ברודל לכל אחד מאותם שלושה משכי זמן. בהמשך מספרים לנו כי אל "המשך הקצר" מתייחס ברודל בביטול כאל "קצף על-פני הים". כלומר, אם ברודל מתייחס בביטול למשך "הזמן הקצר", הרי שמבחינתו הוא אינו משמעותי ואף ניתן לזלזל בו. מכאן שיש להניח כי הביטוי "קצף על פני הים" המופיע בהקשר זה, בא להדגיש עוד יותר שאירועים אלו אינם מהותיים, בדיוק כמו שקצף על פני המים אינו מהותי וחשוב.

כעת משהבנו את משמעות הביטוי נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): קש וגבבה

זו התשובה הנכונה. קש וגבבה הוא ביטוי שמשמעותו דברי הבל, דברים מופרכים או שטויות. כלומר, דברים שניתן להתייחס אליהם בביטול.

(רוח עוועים = רוח תעתועים, שיפוט לקוי)

(מסמר נטוע = מחובר בצורה הדוקה, מושרש)

תשובה (1).

3.

השאלה: לפי פרנן ברודל, במה מהבאים לא צריך לעסוק היסטוריון?

פתרון: בפסקה השלישית מספרים לנו על פרנן ברודל, חבר באסכולת האנאל. ברודל, אשר זיהה שלושה משכי זמן המתקיימים בהיסטוריה: "המשך הקצר", "המשך הבינוני" ו"המשך הארוך", טען כי אין לעסוק ב"משך הקצר" הכולל אירועים פוליטיים כחילופי שלטון, מלחמות, בריתות וכיוצא בזה. לפי ברודל, ההיסטוריון צריך לעסוק רק ב"משך הבינוני" ובעיקר ב"משך הארוך".

כעת נבדוק את התשובות המוצעות. מכיוון שנתבקשנו למצוא במה לא צריך לעסוק היסטוריון על פי ברודל, נחפש אירוע היסטורי מסוג ה"משך הקצר".

תשובה (1): בשינוי המבנה של החברה החרדית לאחר הקמת מדינת ישראל

התשובה אינה נכונה. אירוע זה אינו אירוע פוליטי, אלא אירוע הקשור לשינוי במבנה חברתי, במקרה זה של החברה החרדית. מכאן שהוא אינו מוגדר כאירוע מסוג "המשך הקצר" והיסטוריון צריך לעסוק בו על פי ברודל.

תשובה (2): בהשפעות האקלים על האנושות החל מתקופת הברונזה ועד ימינו

התשובה אינה נכונה, שכן אירוע זה אינו אירוע פוליטי. מכאן שהוא אינו מוגדר כאירוע מסוג "המשך הקצר" והיסטוריון צריך לעסוק בו על פי ברודל.

תשובה (3): ב"בחירות המהפך" של 1977 שבהן הצליח הליכוד לעלות לשלטון

זו התשובה הנכונה. אירוע זה הוא אירוע פוליטי של חילופי שלטון ולכן הוא מוגדר כאירוע מסוג "המשך הקצר".

לצורך שלמות ההסבר נבדוק גם את תשובה (4):

תשובה (4): בהתפלגות האסלאם לפלגיו העיקריים – סונה ושיעה – לאחר מותו של מוחמד

התשובה אינה נכונה, שכן אירוע זה אינו אירוע פוליטי, אלא אירוע הקשור לשינויים בדת ובאמונה. מכאן שהוא אינו מוגדר כאירוע מסוג "המשך הקצר" ועל פי ברודל ההיסטוריון צריך לעסוק בו.

תשובה (3).

4. השאלה: מה משותף להיסטוריה המסורתית ולהיסטוריה החברתית?

פתרון: נמשיך לקרוא מהיכן שעצרנו. בשורות 27-30 נכתב: "בניגוד להיסטוריה המסורתית ולהיסטוריה החברתית, ההיסטוריה התרבותית פנתה מהקטגוריות האובייקטיביות של תולדות המדינה או של סדרי החברה אל קטגוריות סובייקטיביות יותר אשר דרכן ובאמצעותן נתפשה אותה מציאות בתודעת בני-התקופה." כלומר, אם מספרים לנו שההיסטוריה התרבותית שונה מההיסטוריה המסורתית ומההיסטוריה החברתית בכך שהיא סובייקטיבית יותר, הרי שניתן להסיק כי ההיסטוריה המסורתית והחברתית הן אובייקטיביות.

תשובה (3).

5. השאלה: את עבודתה של איזו מההיסטוריוניות הבאות ניתן לשייך להיסטוריה המסורתית?

פתרון: לפי הקטע (שורות 6-8) ההיסטוריה המסורתית היא זו העוסקת באירועים פוליטיים ודיפלומטיים, ובהשפעותיהם של אנשים יחידים על ההיסטוריה. מכאן שעלינו לבדוק את התשובות המוצעות ולחפש תשובה המתאימה לחקר של אירועים מסוג זה.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): היסטוריונית שחוקרת את חייהן של נזירות לסביות בימי הרנסאנס באטליה

התשובה אינה נכונה, שכן אנו מחפשים מקרה ובו ההיסטוריונית חוקרת אירוע פוליטי ודיפלומטי. במקרה זה ההיסטוריונית חוקרת תופעה חברתית הנוגעת בתחומי הדת והאמונה, המתאימה יותר להיסטוריה חברתית או תרבותית.

תשובה (2): היסטוריונית שחוקרת את התככים והמזימות בחצרו של המלך ריצ'רד השלישי

זו התשובה הנכונה. תככים ומזימות בחצרו של המלך ריצ'רד השלישי הם אירועים פוליטיים ודיפלומטיים שיש ביכולתם לשנות את ההיסטוריה.

לצורך שלמות ההסבר נבדוק גם את שאר התשובות:

תשובה (3): היסטוריונית שחוקרת את סמלי התקופה המקראית

התשובה אינה נכונה, שכן אנו מחפשים מקרה ובו ההיסטוריונית חוקרת אירוע פוליטי ודיפלומטי. במקרה זה ההיסטוריונית חוקרת תופעה המתאימה יותר להיסטוריה תרבותית, העוסקת בין היתר גם באמנות ובסמלי התקופה.

תשובה (4): היסטוריונית שחוקרת ייצוגים של בני מיעוטים בקולנוע ובטלוויזיה

התשובה אינה נכונה, שכן אנו מחפשים מקרה ובו ההיסטוריונית חוקרת אירוע פוליטי ודיפלומטי. במקרה זה ההיסטוריונית חוקרת תופעה המתאימה יותר להיסטוריה חברתית או תרבותית.

תשובה (2).

6. השאלה: איזה מהבאים מאפיין בצורה הטובה ביותר את ארבע הפסקאות בקטע?

פתרון: נסכם בקצרה כל אחת מהפסקאות, ולאחר מכן נבדוק את התשובות המוצעות.

בפסקה הראשונה מציגים לנו את נושא הקטע, ההיסטוריה כתחום מחקר, ולאחר מכן מספרים לנו על הסוג הראשון של ההיסטוריוגרפיה הנקרא "ההיסטוריה המסורתית": הפסקה השנייה עוסקת בסוג השני של ההיסטוריוגרפיה, הנקרא "ההיסטוריה החברתית"; הפסקה השלישית עוסקת אף היא ב"ההיסטוריה החברתית"; הפסקה האחרונה עוסקת בסוג נוסף של היסטוריוגרפיה, הנקרא "ההיסטוריה התרבותית";

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): הקדמה ותיאור הסוג הראשון של ההיסטוריוגרפיה; תיאור הסוג השני של ההיסטוריוגרפיה; תיאור הסוג השלישי של ההיסטוריוגרפיה; סיכום ועימות בין סוגי ההיסטוריוגרפיה השונים

התשובה אינה נכונה, שכן הפסקה השלישית אינה עוסקת בתיאור הסוג השלישי של ההיסטוריוגרפיה, אלא בהרחבה על הסוג השני. כמו כן, הפסקה האחרונה אינה מעמתת בין סוגי ההיסטוריוגרפיה השונים.

תשובה (2): הקדמה; תיאור הסוג הראשון של ההיסטוריוגרפיה; תיאור הסוג השני של ההיסטוריוגרפיה; תיאור הסוג השלישי של ההיסטוריוגרפיה;

התשובה אינה נכונה, שכן הפסקה הראשונה כוללת מלבד הקדמה גם תיאור של הסוג הראשון של ההיסטוריוגרפיה. כמו כן, הפסקה השנייה והשלישית עוסקות שניהן בתיאור הסוג השני של ההיסטוריוגרפיה.

תשובה (3): הקדמה ותיאור הסוג הראשון של ההיסטוריוגרפיה; תיאור הסוג השני של ההיסטוריוגרפיה; הרחבה על אודות סוג ההיסטוריוגרפיה השני; תיאור הסוג השלישי של ההיסטוריוגרפיה; זו התשובה הנכונה.

תשובה (3).
